

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Jana Jiráska, Ph.D. v právní věci

žalobkyně: **M. L.**
bytem X
zastoupena JUDr. Pavlem Bohorodčanerem, advokátem
sídlem Na Neklaně 3232/38, Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem náměstí Hrdinů 3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5.10.2018, č.j. VS-6406/833/2-2015,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně podanou žalobou napadá rozhodnutí žalovaného, odboru všeobecné správy, oddělení státního občanství a matrik, ze dne 5.10.2018, č.j. VS-6406/833/2-2015, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru

správního a krajského živnostenského úřadu (dále jen „prvostupňový orgán“), ze dne 9.3.2017, č.j. JMK 36652/2017, sp. zn. S-JMK 83038/2015 OSPŽ-B-Ad, jímž prvostupňový orgán podle § 47 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 186/2013 Sb.“), zamítl žádost žalobkyně ze dne 22.12.2014 ve věci zjištění státního občanství České republiky a vydání osvědčení o státním občanství České republiky týkající se otce žalobkyně, pana Á.-W. B.

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobkyně namítá, že z provedeného dokazování mj. vyplynulo, že její otec Á.-W. B. nebyl v Československu po roce 1945 evidován jako cizinec; pokud by cizincem byl, nesplňoval by podmínky v té době účinného zákona č. 52/1935 Sb., o pobytu cizinců. Žalobkyně v této souvislosti odkazuje na pracovní průkaz vydaný jejímu otci Okresním úřadem ochrany práce v Brně dne 21.2.1948. I v tomto pracovním průkazu je shodně jako např. v policejní přihlášce otce žalobkyně uvedeno, že otec žalobkyně má českou národnost a státní příslušnost československou. Uvedený pracovní průkaz je podle žalobkyně veřejnou listinou a k jeho vydání pak bylo nutné prokázat státní příslušnost. Podle § 6 odst. 2 písm. b) vyhlášky ministra sociální péče č. 184/1946 Sb., o vydávání pracovních průkazů a přihlášek k nemocenskému pojištění (dále jen „vyhláška č. 184/1946 Sb.“), bylo k vyhotovení pracovního průkazu nutno předložit i dokumenty k průkazu o státní příslušnosti. Pracovní průkaz byl podle žalobkyně dokladem rovnocenným občanskému průkazu či cestovnímu pasu a prokazovala se jím totožnost, tedy i státní občanství.
3. Podle žalobkyně je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť v jeho odůvodnění není vysvětleno, z jakých důvodů k této listině nebylo přihlédnuto nebo čím byl prokázán opak toho, co je v ní uvedeno. Žalobkyně namítá, že podmínky pro vydání osvědčení byly splněny.
4. Podle žalobkyně argument správních orgánů, že její otec byl zbaven státního občanství Československa tím, že se Zakarpatská Ukrajina stala roku 1946 součástí Svazu sovětských socialistických republik (dále jen „SSSR“) a její otec neoptoval ve lhůtě do 31.3.1946 pro československé státní občanství, odporuje čl. 12 odst. 2 Ústavy. Otce žalobkyně zbavily fakticky státního občanství až správní orgány svými postupy realizovanými v letech 2017 a 2018. Otec žalobkyně v roce 1945 ani 1946 na Zakarpatské Ukrajině nesídlil ani zde neměl pobyt; naposledy zde byl nejpozději roku 1939, a do Československa se vrátil v roce 1947 z vězení na Kamčatce. Pokud byla Zakarpatská Ukrajina připojena k SSSR, tato změna státní suverenity nad daným územím neměla s otcem žalobkyně, v té době vězněným na Kamčatce, žádnou souvislost a nebylo proto možné, aby ve stanovené lhůtě provedl opci; správní orgány aplikovaly s věcí zcela nesouvisející mezinárodní smlouvu o Zakarpatské Ukrajině, jakož i navazující vnitrostátní předpisy.
5. Podle žalobkyně československé orgány jednaly s otcem žalobkyně jako se státním občanem, nikoliv jako s cizincem, a proto neměl důvod se domnívat, že státní občanství pozbyl. I na policejní přihlášce z roku 1947 k trvalému pobytu v Brně, je výslovně uvedeno, že otec žalobkyně má Československou státní příslušnost. Žalobkyně k tomu dále odkazuje na závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 1.10.2014, sp. zn. I. ÚS 2486/13.
6. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby zdejší soud napadené rozhodnutí i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Na svém procesním postoji žalobkyně setrvala po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí vyjádření žalovaného

7. Žalovaný nesouhlasí se žalobou, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Věcně setrvává na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí.
8. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejší soudem. Žalovaný navrhl, aby zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci

9. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
10. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
11. Napadeným rozhodnutím bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o zjištění státního občanství České republiky a vydání osvědčení o státním občanství České republiky, týkající se jejího zemřelého otce Á.-W. B. Ze závěrů správních orgánů plyne, že otec žalobkyně nebyl k datu narození žalobkyně (...) československým státním občanem a k ... se nestal českým státním občanem, neboť neoptoval pro československé státní občanství a ani později mu toto občanství nebylo uděleno.
12. Žalobkyně v žádosti podané prostřednictvím Velvyslanectví České republiky v Tel Avivu uvedla, že je dcerou Á.-W. B., zemřelého dne ... v Izraeli a že žádost podává za účelem prohlášení potomků podle § 33 zákona č. 186/2013 Sb. Žalobkyně žádala o vydání osvědčení podle § 43 zákona č. 186/2013 Sb. s uvedením údaje o tom, že její otec k datu 16.8.1950 byl československým státním občanem a k datu ... se stal, nebo by se k tomuto dni stal, českým státním občanem. Žalobkyně také uvedla, že její otec měl poslední pobyt v Československu v Brně a že izraelské občanství nabyl roku 1949 automaticky příchodem do Izraele.
13. Žalobkyně k žádosti doložila ověřenou kopii archivního potvrzení o narození jejího otce, s připojeným úředním překladem do českého jazyka. Uvedené potvrzení bylo vystaveno dne 25.11.2014 Státním archivem Zakarpatské oblasti na Ukrajině a plyne z něj, že otec žalobkyně se narodil dne ... v obci X, okres X. Dále doložila úmrtní list otce, podle něhož její otec zemřel dne ...
14. Žalobkyně dále doložila kopii policejní přihlášky ze dne 12.11.1947, která potvrzuje, že otec žalobkyně se tohoto dne přihlásil k pobytu v X a následně se dne 7.11.1948 přihlásil na adresu X. Na přihlášce je uvedeno, že otec žalobkyně přišel jako repatriant ze SSSR, byl svobodný, náboženské vyznání měl izraelské, národnost českou, státní příslušnost československou, domovskou příslušnost v Košicích na Slovensku, povoláním byl krejčí. V policejní přihlášce je dále uvedeno, že otec žalobkyně se narodil dne ..., místem jeho narození je obec X, okres X. Ze záznamu uvedeném v policejní přihlášce dále vyplývá, že otec žalobkyně předložil k přihlášce k pobytu registrační průkaz č. X vydaný v X, jehož kopii prvostupňový orgán obdržel dodatečně v průběhu řízení prostřednictvím zastupitelského úřadu od žalobkyně. Registrační průkaz č. X byl vystaven X dne ... na jméno W. B., datem narození ... v místě X, jako místo určení bylo uvedeno X. Dále žalobkyně předložila kopii dokladu o absolvování střihačského kurzu jejím otcem, který byl vydán v X dne 16.11.1948, a dále kopii pracovního průkazu vydaného Okresním úřadem ochrany práce v Brně dne 21.2.1948, ze kterého vyplývá, že otec žalobkyně pracoval od 1.1.1948 do 1.12.1948 v pánském módním salonu H. P. v X, a dále od 13.12.1948 do 23.12.1948 v dámském a pánském salonu K. K. v X.

15. Dále žalobkyně doložila popisný arch týkající se sčítání lidu v roce 1930 v politickém okrese Rachov, v obci X, č.p. X, ve kterém jsou uvedeny osoby v uvedeném domě přítomné v noci z 1. na 2. prosince 1930 a dále také obyvatelé domu, kteří byli v noci z 1. na 2. prosince 1930 dočasně nepřítomni; mezi obyvateli domu dočasně nepřítomnými byl uveden i otec žalobkyně pod jménem V. B., nar. ... v obci X, okres X, Podkarpatská Rus, s uvedenou státní příslušností československou, domovskou příslušností do obce X a národností židovskou.
16. Prvostupňový orgán dále ke své žádosti obdržel sdělení Magistrátu města Brna, Archivu města Brna, ze dne 10.8.2015, č. AMB/1413/2015/Wih, sp. zn. AMBÚMMB/0294337/2015, že otec žalobkyně přišel do Brna v listopadu 1947, přihlásil se k trvalému pobytu na adrese X a dne 7.11.1948 si přehlásil trvalý pobyt na adresu X. Dále podle sdělení Ministerstva vnitra, odboru správních činností, ze dne 13.8.2015, č.j. MV-116599-2/SC-2015, nebyl otec žalobkyně v dostupných evidencích dohledán.
17. Prvostupňový orgán dále požádal Ministerstvo vnitra, odbor archivní správy a spisové služby, o šetření v příslušných archívech České republiky, zda se v jejich správě nenachází spisový materiál týkající se nabytí nebo pozbytí státního občanství, národnosti, státní a domovské příslušnosti otce žalobkyně a jeho rodičů.
18. V rámci odpovědi od Ministerstva vnitra, odboru archivní správy a spisové služby, písemností ze dne 9.11.2015, č.j. MV-133655-10/AS-2015, prvostupňový orgán obdržel sdělení Archivu bezpečnostních složek, oddělení archivních fondů FMV, ze dne 24.9.2015, č. ABS 7970/2015 FMV, ABS-S 7812/2015 FMV, že v příslušných kartotékách a evidencích uložených v tomto archivu byla k otci žalobkyně dohledána evidenční karta „Náhradní díl výjezdních doložek – vystěhování“, ve které je uvedeno, že otec žalobkyně vycestoval v roce 1949 do Izraele, přičemž zde uvedený kód „99“ u účelu cesty znamená, dle přehledu zkratk a číselných kódů, propuštění z československého státního svazku. Součástí sdělení byla také úředně ověřená fotokopie „Soupisky Židů“ C-79038, podle které dne 24.6.1948 vydalo Ředitelství národní bezpečnosti v Brně otci žalobkyně průkaz – prozatímní potvrzení totožnosti s jeho podobenkou pod č. X. V tomto průkazu je uvedeno, že otec žalobkyně se hlásil k české národnosti a také je zde úředně doplněno Ředitelstvím národní bezpečnosti v Brně, že majitel průkazu je reemigrant a je policejně hlášen v X, údaj o pobytu byl opatřen razítkem Ředitelství národní bezpečnosti v Brně, cizineckým oddělením, s vyznačenou prodlouženou platností tohoto průkazu do 30.6.1949. Dalším z dokladů nacházejících se v „Soupisce Židů“ C-79038 je potvrzení Ústředního národního výboru zemského hlavního města Brna – Ředitelství národní bezpečnosti v Brně, vystavené dne 19.2.1949 za účelem vydání cestovního pasu z důvodu vystěhování, v němž je uvedeno, že otec žalobkyně je bez státní příslušnosti. Na dalším dokladu, konkrétně na potvrzení Berní správy Brno-město I., vydaném v Brně nezjištěného data, jsou na jeho zadní straně uvedeny informace týkající se ročního hrubého příjmu otce žalobkyně za rok 1947 s poznámkou, že otec žalobkyně se vrátil dne 10.11.1947 z Ruska.
19. Dále z odpovědi Ministerstva vnitra plyne, že v rámci prováděného šetření Archivní správou Ministerstva vnitra byl osloven také Národní archiv, Moravský zemský archiv v Brně, Archiv města Brna, Archiv Ministerstva zahraničních věcí, Vojenský historický archiv v Praze a Vojenský historický archiv v Bratislavě; uvedené orgány však žádné záznamy či materiály nenalezly, jak plyne z jejich sdělení, připojených k odpovědi Ministerstva vnitra.
20. Jelikož ze spisového materiálu, který měl prvostupňový orgán k dispozici, především z dokladů vydaných otci žalobkyně po roce 1947 (policejní přihláška ze dne 12.11.1947, „Soupiska Židů“ C-79038) vyplynulo, že otec žalobkyně byl domovsky příslušný do X a rovněž v X mu byl vydán Přesídlovací stanicí dne 10.11.1947 registrační průkaz č. X, požádal prvostupňový orgán žádostí

Ministerstvo vnitra Slovenské republiky, oddělení státního občanství, a následně na základě odpovědi tohoto orgánu ze dne 5.1.2016, č.j. SVS-OSO-2016/003500, pak žádostí ze dne 13.1.2016, č.j. JMK 5489/2015, Okresní úřad v Košicích, odbor všeobecné vnitřní správy, o prošetření ve věci propuštění otce žalobkyně z československého státního svazku. Důvodem této žádosti bylo, že jedním ze způsobů pozbývání československého státního občanství v letech 1918 až 1949 bylo i propuštění z československého státního svazku, spojené s vystěhováním, přičemž o propuštění ze státního svazku v souvislosti s vystěhováním rozhodovaly okresní úřady, do jejichž obvodu příslušela domovská obec otce žalobkyně.

21. Okresní úřad v Košicích, odbor všeobecné a vnitřní správy, ve svém sdělení ze dne 22.02.2016, č. OU-KE-OVVS1-2015/007020, uvedl, že šetření proběhlo ve všech dostupných archivních fondech týkajících se státního občanství, hlavně ve fondech, kde by se požadované údaje mohly nacházet, a to především na Ministerstvu vnitra Slovenské republiky, Státním archivu v Košicích, v Archivu města Košice a také na organizačním odboru okresního úřadu, kde se určitá část archivních materiálů za uvedené období nachází v jejich registraci. Šetření v uvedených archivech však proběhlo s negativním výsledkem. O otci žalobkyně nebyl rovněž nalezen žádný záznam v krajské evidenci nabytého a pozbytého státního občanství Slovenské republiky vedené Okresním úřadem Košice.
22. Jelikož v policejní přihlášce ze dne 12.11.1947 vydané v Brně, otec žalobkyně uvedl, že již v X bydlel, avšak v rámci provedeného archivního šetření nebyly žádné předchozí pobyty otce žalobkyně na území města Brna před datem 12.11.1947 dohledány, prováděl prvostupňový orgán další šetření ve spolupráci s Archivem města Brna. Prvostupňový orgán požádal Archiv města Brna o prověření, zda se v jeho správě nachází jakýkoliv spisový materiál týkající se majitele bytu S. B., u něhož se otec žalobkyně přihlásil dne 12.11.1947 k trvalému pobytu, a zároveň také údaje o podnájemnících v jeho bytě, nacházejícího se na adrese X, a především pak dokumenty, které by měly jakoukoliv spojitost s otcem žalobkyně. Dle sdělení Archivu města Brna ze dne 16.3.2016, č. AMB/0510/2016/Dos, sp. zn. AMB/MMB/0102718/2016, se neprokázalo, že by otec žalobkyně na uvedené adrese bydlel i před datem 12.11.1947; ze sdělení pouze vyplývá, že na uvedené adrese bydleli někteří potomci osob uvedených ve sčítacím archu z roku 1930.
23. Jelikož se prvostupňovému orgánu nepodařilo provedeným šetřením zjistit žádné nové informace o pobytu otce žalobkyně před datem 12.11.1947 na území Československa, obrátil se prvostupňový orgán na žalobkyni se žádostí o sdělení, kde se její otec zdržoval od roku 1930 do listopadu 1947, tj. od data sčítání lidu v roce 1930 do doby, než se přihlásil dne 12.11.1947 k trvalému pobytu v Brně.
24. Podle odpovědi žalobkyně zprostředkované zastupitelským úřadem žil otec žalobkyně v letech 1930 až 1939 na území Podkarpatské Rusi, v roce 1939 utekl do Polska (Stanisławów), což byla část okupovaná Sověty, dnes se toto město nachází na Ukrajině a jmenuje se Ivano-Frankivsk; tam byl 3 měsíce vězněn a poté poslán na Sibiř (na Kamčatku) a na území Československa se vrátil v roce 1947.
25. Současně požádal prvostupňový orgán žalobkyni o vyjádření se k odlišnostem týkajícím se data narození jejího otce a jména jeho matky; k žádosti o vydání osvědčení o státním občanství totiž předložila žalobkyně potvrzení o narození svého otce, vydané Zakarpatskou oblastní státní správou na Ukrajině dne 25.11.2014, dle kterého byl v knize narození matričního úřadu obce X, okres X, proveden dne ... pod č. X zápis narození otce žalobkyně, přičemž podle tohoto zápisu narození se Á.-W. B. narodil dne ... v obci X, okres X, na Zakarpatské Ukrajině, otci J. B. a matce M. A. Ve sčítacím archu z roku X v politickém okrese X, v obci X č.p. X, je však otec žalobkyně uveden s datem narození ... pod jménem V. B. a totožné datum narození je uváděno i v policejní přihlášce, registračním průkazu č. X a v průkazu-prozatímní potvrzení totožnosti č. X.

26. K uvedené žádosti se vyjádřil syn žalobkyně tak, že otec žalobkyně se narodil dne ..., přičemž toto datum bylo uvedeno na sčítacím archu z roku X i na policejní přihlášce z roku X a také v cestovním dokladu a izraelském občanském průkazu. K nesrovnalostem ve jménu matky otce žalobkyně uvedla, že se jmenovala M. B., roz. M. Její jméno bylo M., jelikož však existují různé přepisy z hebrejských písmen do latinky, na některých místech se objevuje jako M. a v českém dokumentu jako M.
27. Prvostupňový orgán se dále obrátil na Ministerstvo vnitra, odbor archivní správy a spisové služby, se žádostí o doplnění archivního šetření za účelem zjištění, na základě jakých dokladů byl otci žalobkyně vydán Přesídlovací stanicí X dne ... registrační průkaz č. X, jehož kopii prvostupňový orgán obdržel prostřednictvím zastupitelského úřadu dne 2.12.2015.
28. Ze sdělení Ministerstva vnitra, odboru archivní správy a spisové služby, ze dne 17.5.2016, č.j. MV-133655-16/AS-2015, vyplývá, že bylo provedeno nové šetření v archivních fondech Ministerstva vnitra ČSR – CSÚ, Ministerstva vnitra II – nová registratura a Ministerstvo vnitra I – dodatky o prověření a udělení československého státního občanství a národní spolehlivosti v letech 1949 – 1966. V uvedených archivních fondech však nebyly nalezeny žádné záznamy, které by obsahovaly nové skutečnosti ve věci státního občanství otce žalobkyně. Také šetření ve fondu Ministerstva práce a sociální péče – repatriace proběhlo s negativním výsledkem.
29. Součástí sdělení byla také kopie zápisu v protokolu žádostí o opce z fondu Ministerstvo vnitra ČSR – CSÚ (1949 – 1979), sign. A 4608, uvedený záznam se však netýkal otce žalobkyně, ale pana J. B., narozeného dne ... v obci X, Podkarpatská Rus, ve věci žádosti o udělení státního občanství, přičemž jak uvedl prvostupňový orgán ve svém rozhodnutí, spisovou dokumentaci v této věci obdržel prvostupňový orgán dne 12.11.2015 v rámci dřívějšího prováděného archivního šetření. Další část odpovědi Ministerstva vnitra, odboru archivní správy a spisové služby, obdržel prvostupňový orgán v odpovědi ze dne 10.6.2016, č.j. MV-133655-19/AS-2015. V rámci ní obdržel prvostupňový orgán sdělení Moravského zemského archivu v Brně ze dne 3.6.2016 č. MZA/CENTR-5936/2016, dle něhož byla prověřena agenda reemigrantů v archivních fondech B 280 Zemský národní výbor Brno (1945 – 1948) a B 124 Krajský národní výbor Brno, I. a II. Manipulace (1949 – 1954), vše s negativním výsledkem, o otci žalobkyně nebyl nalezen žádný záznam. Rovněž s negativním výsledkem byla ve fondu B 280 Zemský národní výbor Brno (1945 – 1948) prověřena agenda ochrany práce.
30. Na doporučení Ministerstva vnitra, odboru archivní správy a spisové služby, požádal prvostupňový orgán Ministerstvo vnitra Slovenské republiky, odbor archivů a registratur, o provedení šetření v příslušných archivních fondech týkající se státního občanství, zejména zjištění domovské příslušnosti, opčního prohlášení z let 1945 – 1947 a dále pak zjištění, na základě jakých dokladů byl otci žalobkyně vydán Přesídlovací stanicí X dne 10.11.1947 registrační průkaz č. X. Ani tu však výsledky šetření nepřinesly žádné nové skutečnosti (odpověď Ministerstva vnitra Slovenské republiky, slovenského národního archivu, ze dne 5.8.2016, č. SNABA3-2016/002622-XN21).
31. Podle § 42 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb. může žádost o vydání osvědčení o státním občanství, které se bude týkat zemřelé osoby, podat příbuzný této osoby v řadě přímé, sourozenec, vdova nebo vdovec (písm. a/) fyzická osoba, která prokáže právní zájem na vydání osvědčení (písm. b/).
32. Podle § 43 zákona č. 186/2013 Sb. se v osvědčení o státním občanství uvádí údaj o tom, že fyzická osoba je k datu jeho vydání státním občanem České republiky, a na žádost i údaj o tom, kdy, jakým způsobem a podle jakého právního předpisu fyzická osoba české či československé státní občanství nabyla nebo pozbyla, nebo také o tom, že k určitému datu nebo v určitém období byla českým státním občanem či československým státním občanem, případně o tom, že

fyzická osoba je státním občanem České republiky od určitého data nepřetržitě do doby vydání osvědčení.

33. Podle § 64 zákona č. 186/2013 Sb. se při posuzování, zda fyzická osoba je nebo byla českým státním občanem, československým státním občanem, státním občanem Československé federativní republiky nebo České a Slovenské Federativní Republiky, postupuje podle právních předpisů účinných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby.
34. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že otec žalobkyně se ke dni vzniku Československé republiky dne 28.10.1918 stal jejím státním občanem. Totéž platí pro zjištění, že otec žalobkyně měl domovské právo v obci X (v některých dokumentech, jež jsou součástí správního spisu, označované jako X) v Podkarpatské Rusi. Dále na základě výše uvedených skutkových podkladů správní orgány vycházely ze skutečnosti, že otec žalobkyně na území Československa přišel (vrátil se) ze SSSR ke dni ...
35. Sporné mezi žalovaným a žalobkyní nicméně je, zda otec žalobkyně v souvislosti se skutečností, že se Zakarpatská Ukrajina (Podkarpatská Rus) stala součástí Ukrajinské sovětské socialistické republiky, československé státní občanství pozbyl, přestože byl v daném období pravděpodobně od roku 1939 vězněn na Sibiři, a zda jej případně poté opětovně nabyl.
36. Na základě Smlouvy mezi Československou republikou a SSSR o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29.6.1945, která byla vyhlášena pod č. 186/1946 Sb., se Zakarpatská Ukrajina stala součástí Ukrajinské sovětské socialistické republiky. Uvedená smlouva nabyla účinnosti dne 30.1.1946.
37. Podle § 1 ústavního dekretu prezidenta republiky ze dne 24.8.1945, č. 60/1945 Sb., o přípravě provedení smlouvy mezi Československou republikou a SSSR o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29.6.1945, byla vláda zmocněna, aby vládními nařízeními připravila provedení této smlouvy, zejména aby upravila výkon opce pro státní občanství Československé republiky.
38. Vláda tak učinila vládním nařízením ze dne 24.8.1945, č. 61/1945 Sb., o přípravě opce podle smlouvy mezi Československou republikou a SSSR o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29.6.1945 (dále jen „vládní nařízení č. 61/1945 Sb.“).
39. Podle § 1 vládního nařízení č. 61/1945 Sb. měli do 1.1.1946 právo pro československé státní občanství optovat 1. českoslovenští státní občané české nebo slovenské národnosti, kteří měli dne 29.6.1945 trvalé bydliště nebo domovské právo v některé obci, jež měla být vtělena do rámce Ukrajinské sovětské socialistické republiky podle smlouvy mezi Československou republikou a SSSR o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29.6.1945, 2. vojenské osoby (podle stavu dne 29.6.1945) ruské nebo ukrajinské národnosti, které se zúčastnily v řadách československé armády války proti Německu za osvobození Československa, a členové jejich rodin žijící na území Zakarpatské Ukrajiny.
40. Vládním nařízením č. 21/1946 Sb., o prodloužení opční lhůty podle smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině, byla opční lhůta podle § 1 vládního nařízení č. 61/1945 Sb. prodloužena do 1.3.1946.
41. Podle § 2 vládního nařízení č. 61/1945 Sb. lze opci pro československé státní občanství podat u ministerstva vnitra, které může k jejímu přijetí zmocnit vyhláškou v Úředním listě jiné orgány veřejné správy, nebo u zastupitelského úřadu Československé republiky.
42. Podle § 4 vládního nařízení č. 61/1945 Sb. vydá úřad, u něhož se opční prohlášení podávalo, optantovi potvrzení o tom, že je správně podal a že jej a členy jeho rodiny, na něž se opce vztahuje, lze pokládat až do jejího vyřízení za občany Československé republiky.
43. Podle § 5 vládního nařízení č. 61/1945 Sb. nabude opce účinnosti teprve, dá-li k ní souhlas ministerstvo vnitra, jež může k tomu zmocnit vyhláškou v Úředním listě jiný orgán veřejné

správy. Byl-li vysloven s opcí souhlas, vydá úřad (odstavec 1) optantovi neprodleně opční osvědčení, v němž uvede také příslušníky rodiny, na které se vztahují účinky opce.

44. Podle § 8 vládního nařízení č. 61/1945 Sb. přeloží osoby, které použijí práva opce ve smyslu tohoto nařízení, své bydliště do 12 měsíců ode dne, kdy jim rozhodnutí o souhlas s opcí bylo dodáno, do státu, jehož státní občanství přijaly, přičemž mohou vzít s sebou celý svůj movitý majetek. Tento majetek nepodléhá z tohoto důvodu žádnému vývoznímu clu ani poplatku. Za nemovitý majetek obdrží odškodnění.
45. Podle § 1 odst. 1 ústavního zákona ze dne 12.4.1946 č. 74/1946 Sb., o udělení státního občanství krajanům vracějícím se do vlasti (dále jen „ústavní zákon č. 74/1946 Sb.“), se Čechům a Slovákům, kteří jsou občany cizího státu nebo bezdomovci a kteří se přistěhovali nebo přistěhují na území Československé republiky na podkladě československé úřední přesídlovací akce, udělí československé státní občanství, požádají-li o ně do 31. prosince 1950 a nebudou-li tomu bránit důvody veřejného zájmu zvláštního zřetele hodné. O žádosti rozhodne ministerstvo vnitra. Až do vyřízení takové žádosti se žadatel považuje za československého státního občana, vydalo-li mu ministerstvo vnitra osvědčení o správně podané žádosti.
46. Podle § 2 odst. 1 ústavního zákona č. 74/1946 Sb. může být Čechům, Slovákům a příslušníkům jiných slovanských národů, kteří jsou občany cizího státu nebo bezdomovci, kteří se přistěhovali nebo přistěhují na území Československé republiky po osvobození tohoto území od nepřátelské okupace a u nichž jsou jinak splněny předpoklady § 1, uděleno československé státní občanství, požádají-li o ně do dvou let ode dne počátku účinnosti tohoto zákona a osvědčí-li, že nebyli nikdy trestáni pro těžký delikt, spáchaný z pohnutek nízkých nebo nečestných, neprohřešili se proti zájmům republiky Československé a jejím vůdčím zásadám a nepřipadnou na obtíž veřejné dobročinnosti. O žádosti rozhodne ministerstvo vnitra podle volné úvahy. Až do vyřízení takové žádosti se žadatel považuje za československého státního občana, vydalo-li mu ministerstvo vnitra osvědčení o správně podané žádosti.
47. Dalšími ústavními zákony byla poté lhůta k podání žádostí o udělení československého státního občanství podle § 1 a 2 ústavního zákona č. 74/1946 Sb. prodloužena do 31.12.1949 a do 31.12.1950.
48. Jak rovněž upozornil žalovaný v napadeném rozhodnutí, pakliže otec žalobkyně pobýval na území Československé republiky od listopadu 1947 do února 1949, v tomto období bylo možné československé státní občanství nabýt kromě výše uvedeného postupu též na základě žádosti o udělení státního občanství podle Všeobecného občanského zákoníku z roku 1811 účinného do 30.9.1949.
49. Podle zdejšího soudu se ani přes rozsáhlé šetření prvostupňového orgánu nepodařilo zjistit relevantní podklad, na jehož základě by bylo možné potvrdit žalobkyni tvrzenou skutečnost, že její otec byl k datu narození žalobkyně, tj. k 16.8.1950, československým státním občanem. Československé občanství mohl otec žalobkyně nabýt toliko na základě shora uvedených postupů poté, co se v důsledku uzavření Smlouvy mezi Československou republikou a SSSR o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29.6.1945, která byla vyhlášena pod č. 186/1946 Sb., stala Zakarpatská Ukrajina (do té doby Podkarpatská Rus) součástí Ukrajinské sovětské socialistické republiky a otec žalobkyně tak československé občanství v důsledku tohoto aktu pozbyl, na což nemůže vliv skutečnost, že se v té době nenacházel v místě své domoviny.
50. Nebylo přitom správnými orgány zjištěno, že by otec žalobkyně využil právo opce ve smyslu vládního nařízení č. 61/1945 Sb. a to v rámci stanovené lhůty do 1.3.1946. To ovšem odpovídá tvrzení žalobkyně, že v tomto období byl její otec v SSSR na Sibiři (na Kamčatce). Tuto okolnost – neoptování pro československé občanství a následný přesun občanů do Československa v roce 1945 či 1946 – však otci žalobkyně nelze podle zdejšího soudu klást jakkoli k tíži, nepochybně již

z toho důvodu, že by coby osoba židovského původu stěží na území své domoviny od roku 1939 do té doby přežil (anexe Podkarpatské Rusi Maďarskem spojeným s nacistickým Německem, později okupace Německem).

51. Nicméně podstatné pro posouzení důvodnosti žaloby jsou další okolnosti týkající se pobytu otce žalobkyně na československém území od 10.11.1947, tedy poté, co už bylo území Zakarpatské Ukrajiny vtčleno do Ukrajinské sovětské socialistické republiky, a otec žalobkyně se navrátil do Československa ze SSSR. Otec žalobkyně mohl totiž nabýt československé občanství postupem dle ústavního zákona č. 74/1946 Sb., případně dle Všeobecného občanského zákoníku z roku 1811. Nic takového však zjištěno nebylo. Proto závěrem správních orgánů, že otec žalobkyně československé státní občanství v důsledku Smlouvy mezi Československou republikou a SSSR o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29.6.1945, pozbyl, a již jej opět nenabyl, nemá zdejší soud co vytknout.
52. Žádné archivní šetření totiž neprokázalo, že by podle ústavního zákona č. 74/1946 Sb., otec žalobkyně o udělení československého státního občanství byl i jen požádal, či mu bylo uděleno, nebyly nalezeny doklady, které by prokazovaly, že by jeho státní občanství podle tohoto zákona bylo kupř. vyřizováno.
53. Pokud žalobkyně v této souvislosti odkazuje na pracovní průkaz vydaný Okresním úřadem ochrany práce dne 21.2.1948, tak předně zdejší soud nesouhlasí se žalobkyní, že by žalovaný v napadeném rozhodnutí nevysvětlil, z jakého důvodu k této listině nepřihlédl a že by tak bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
54. Podle § 1 odst. 2 zákona č. 29/1946 Sb., kterým se zavádějí pracovní průkazy (dále jen „zákon č. 29/1946 Sb.“), je pracovní průkaz veřejnou listinou, jíž se pracujícím osvědčuje jejich vzdělání, vyučení, zvláštní znalosti a schopnosti a jiné osobní vlastnosti, důležité pro výkon zaměstnání, druh povolání, způsob a doba zaměstnání.
55. Podle § 2 odst. 1 zákona č. 29/1946 Sb. jsou povinni mít pracovní průkaz všichni zaměstnanci ve smluvním poměru, počítajíc v to učně, praktikanty a volontéry (písm. a/), domácí dělníci, domácí živnostníci a zprostředkovatelé domácí práce (písm. b/), spolupracující rodinní příslušníci (písm. c/ citovaného ustanovení).
56. Podle § 2 odst. 2 zákona č. 29/1946 Sb. jsou z povinnosti mít pracovní průkaz vyňaty osoby pracující na území Československé republiky, které mají trvalé bydliště v cizině (písm. a/), osoby, které nevykonávají jinak námezdní práci z povolání, jsou-li zaměstnány jen příležitostně (písm. b/).
57. Podle § 3 odst. 1 zákona č. 29/1946 Sb., vydávají pracovní průkazy osobám uvedeným v § 2, odst. 1 tohoto zákona okresní úřady ochrany práce (pobočky), příslušné podle pracovního místa.
58. Podle § 3 odst. 2 zákona č. 29/1946 Sb. obsahuje pracovní průkaz číslo pracovního průkazu, příjmení a jméno majitele a jeho osobní data, výcvik v povolání, skupinu a druh povolání, den vydání pracovního průkazu, razítko a podpis okresního úřadu ochrany práce (pobočky), který průkaz vydal, a údaje zaměstnavatele, potvrzené závodní radou (důvěrníkem), o trvání zaměstnání.
59. Podle § 3 odst. 3 zákona č. 29/1946 Sb. je osoba, které má být vydán pracovní průkaz, povinna uvést a podle potřeby prokázat všechny údaje nutné pro vydání pracovního průkazu.
60. Podle § 2 vyhlášky č. 184/1946 Sb. se pracovní průkazy vyhotovují osobám, které mají pracovní knížku, vydanou podle vládního nařízení ze dne 26. června 1941, č. 241 Sb., kterým se zavádějí pracovní knížky, podle této pracovní knížky, doplněné nebo opravené zaměstnavatelem na základě předložených mu řádných dokladů a potvrzené závodní radou (důvěrníkem) (písm. a/),

osobám, které nemají pracovní knížky, podle dotazníku, jehož vzor je otištěn v příloze 2 (písm. b/ citovaného ustanovení). Podle § 6 odst. 2 písm. b) citované vyhlášky je k vyhotovení pracovního průkazu na základě dotazníku nutno předložit k průkazu o státní příslušnosti: (dle písm. aa/) českoslovenští státní občané osvědčení o československém státním občanství nebo osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1, odst. 4 ústavního dekretu ze dne 2. srpna 1945, č. 33 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské nebo výměr o zachování československého státního občanství podle § 2 cit. dekretu nebo výměr o vrácení československého státního občanství podle § 3 cit. dekretu nebo dekret o přijetí opčního prohlášení podle § 4 vládního nařízení ze dne 24. srpna 1945, č. 61 Sb., o přípravě opce podle smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. června 1945, nebo opční osvědčení podle § 5, odst. 2 cit. vládního nařízení; (dle písm. bb/) cizinci cestovní pas nebo jiný doklad stejné průkaznosti a povolení k pobytu vydané podle platných předpisů.

61. Podle § 1 vyhlášky ministra vnitra č. 225/1926 Sb., o průkazu o státním občanství republiky Československé (dále jen „vyhláška ministra vnitra č. 225/1926 Sb.“), která byla zrušena dne 1.10.1949 v důsledku nabytí účinnosti zákona č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství, má každý státní občan republiky Československé právo žádat, aby mu jako průkaz o státním občanství bylo vydáno osvědčení podle připojeného vzorce.
62. Podle § 31 zákona č. 193/1920 Sb., branného zákona republiky Československé (dále jen „zákon č. 193/1920 Sb.“), příslušníci Československé republiky mužského pohlaví, kteří dovršili 17. rok, až do konce roku, v němž dosáhnou 40. roku, potřebují, chtějí-li se vystěhovat za účelem nabytí cizí státní příslušnosti, k tomu svolení ministerstva národní obrany. Za mobilizace a ve válce se vztahuje omezení v předchozím odstavci uvedené i na příslušníky starší, až do konce roku, v němž dokončí 50. rok věku, u důstojníků a poddůstojníků z povolání a ve výslužbě až do konce roku, v němž dokonají 60. rok věku. O žádostech v tomto paragrafu uvedených, pokud jsou podány osobami služební povinnosti nepodléhajícími, rozhoduje v míru ministerstvo národní obrany po slyšení ministerstva vnitra. Propuštění z branné moci, po případě výmaz z evidence lze vykonat teprve tehdy, když se žadatel k trvalému pobytu do ciziny skutečně vystěhoval a cizí státní občanství nabyt. Nestane-li se tak do dvou let ode dne, kdy bylo doručeno povolení k vystěhování, pozbývá toto povolení platnosti.
63. Pracovním průkazem otce žalobkyně a jeho průkazní hodnotou ve vztahu k občanství se žalovaný ve světle výše citovaných právních předpisů zabýval na straně 5 napadeného rozhodnutí. Uvedl k němu, že se jednalo o veřejnou listinu, na základě které mohl být otec žalobkyně výdělečně činný. Současně však upozornil, že ze spisového materiálu nevyplývá, že by otec žalobkyně disponoval po skončení druhé světové války dokladem prokazujícím existenci československého státního občanství, s tím, že institut domovského práva byl zrušen ke dni 31.12.1949 zákonem č. 174/1948 Sb., o zrušení domovského práva. Současně žalovaný upozornil, že v době před vystěhováním otce žalobkyně do Izraele nedošlo ani k vystavení osvědčení o československém státním občanství, ani k vystavení cestovního pasu Československé republiky.
64. Podle zdejšího soudu žalovaný dospěl ke správnému závěru, že ani s ohledem na tento dokument nelze dovozovat, že by otec žalobkyně disponoval dokladem prokazujícím existenci československého státního občanství. Bez ohledu na skutečnost, že bylo nutné k vyhotovení pracovního průkazu na základě dotazníku prokázat československé státní občanství, jak namítá žalobkyně, z ničeho neplyne, že by samotný pracovní průkaz byl dokumentem toto občanství prokazujícím. Otec žalobkyně sice disponoval pracovním průkazem, na němž byl v kolonce „státní příslušnost“ uveden údaj „Č.S.R.“, což správní orgány nepominuly ani nijak

nerozporovaly, nicméně pokud českoslovenští občané měli podle § 6 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 184/1946 Sb.

k prokázání státní příslušnosti předložit osvědčení o československém státním občanství (anebo další doklady - osvědčení o národní spolehlivosti, výměr o zachování československého státního občanství, výměr o vrácení československého státního občanství, dekret o přijetí opčního prohlášení nebo opční osvědčení) tak žádný z uvedených dokumentů týkající se otce žalobkyně resp. jeho občanství, prvostupňový orgán při svém šetření nedohledal, a nedoložila jej ani samotná žalobkyně.

65. Nadto pokud žalobkyně odkazuje na § 6 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 184/1946 Sb. a dodává, že k vydání pracovního průkazu bylo nutné prokázat státní občanství, tak takový závěr z dotčeného ustanovení plyne ve vztahu k vyhotovení pracovního průkazu na základě dotazníku; pracovní průkaz nicméně mohl být podle § 2 písm. a) citované vyhlášky vyhotoven též na základě pracovní knížky; v projednávané věci však nebylo zjištěno, ke které z uvedených situací v případě otce žalobkyně došlo. Na uvedeném závěru nemůže ničeho změnit ani skutečnost, že pracovní průkaz byl ve smyslu tehdejších právních předpisů veřejnou listinou. Stejně tak zdejší soud považuje za nepřipadný odkaz žalobkyně na § 53 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, podle něhož listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány nebo orgány územních samosprávných celků v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními zákony prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, potvrzují i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno. Jak již plyne z výše uvedeného, pracovní průkaz nebyl dokumentem, který by ve smyslu tehdy účinné právní úpravy potvrzoval či osvědčoval občanství. Žalobkyně také odkazuje na § 22 odst. 4 zákona č. 67/1946 Sb., o volbě ústavodárného Národního shromáždění, podle něhož se volič, vzejdou-li pochybnosti o jeho totožnosti, vykáže úředním listinným průkazem osvědčujícím jeho totožnost (např. občanskou legitimaci, cestovním pasem, pracovním průkazem, domovským listem, rodným, křestním listem) nebo svědectvím dvou voličů, nemá-li volič takových dokladů po ruce. Dále odkazuje na § 27 odst. 4 zákona č. 75/1948 Sb., o volbách do Národního shromáždění, podle něhož vzejdou-li pochybnosti o totožnosti voliče, je volič povinen se vykázet úředním listinným průkazem, osvědčujícím jeho totožnost (např. občanským průkazem, cestovním pasem, pracovním průkazem, domovským listem, rodným, křestním listem), nebo svědectvím dvou voličů, nemá-li takových dokladů po ruce. Podle zdejšího soudu ani z těchto právních předpisů neplyne, že by pracovní průkaz byl dokladem prokazujícím československé občanství; žalobkyní uváděná právní úprava souvisí s prokázáním totožnosti voliče, zapsaného do stálého voličského seznamu, který se dostaví k volbám; skutečnost, že by byl otec žalobkyně zapsán ve voličském seznamu, žalobkyně ničím nedokládá.
66. Podle zdejšího soudu nelze souhlasit ani s tvrzením, že otec žalobkyně byl v dobré víře, že je občanem Československé republiky a že s ním takto bylo vždy ze strany československých orgánů jednáno. Jak k tomu také upozornil žalovaný v napadeném rozhodnutí, dne 24.6.1948 bylo otci žalobkyně cizineckým oddělením Ředitelství národní bezpečnosti v Brně vystaveno „Prozatímní potvrzení totožnosti“ a dne 10.1.1949 pak byla platnost tohoto potvrzení prodloužena do 30.6.1949. Ani v době podání žádosti o povolení vystěhování do Izraele nebyl otec žalobkyně označován jako československý státní občan, nýbrž jako osoba bez státní příslušnosti. Nemohl tedy být v domnění, že do Izraele odjíždí coby československý státní občan. Žalovaný také správně upozornil, že kdyby československé úřady otce žalobkyně za státního občana Československé republiky považovaly, nemohlo by k vystěhování bez dalšího dojít, neboť by se na něj vzhledem k věku v době vystěhování vztahovala branná povinnost a tedy i povinnost podat žádost o svolení s vystěhováním za účelem nabytí cizí státní příslušnosti Ministerstvu národní obrany (viz výše citovaný § 31 zákona č. 193/1920 Sb.). Z podkladů

získaných archivním šetřením však vyplynulo, že vystěhování bylo otcí žalobkyně povoleno pouze na základě vyjádření brněnské berní správy o neexistenci dluhů, vyjádření brněnského zajišťovacího úřadu o absenci konfiskovaného majetku a vyjádření brněnského úřadu národní bezpečnosti o absenci vedení trestního řízení; ve vojenských archivech nebyly k jeho osobě nalezeny žádné podklady, otec žalobkyně v žádosti o povolení vystěhování k vojenským dokladům žádné údaje neuvedl.

67. Odkazovala-li žalobkyně na náleze Ústavního soudu ze dne 1.10.2014, sp. zn. I. ÚS 2486/13, zdejší soud neshledal, že by jeho závěry podporovaly argumentaci žalobkyně; pokud z citovaného nálezu Ústavního soudu plyne závěr, že „*V novější judikatuře pak Ústavní soud konstatoval, že zákaz svévolného zbavení státního občanství dopadá i na situace státního občanství tolika zdánlivého, pokud československé a české státní orgány se stěžovatelkou nakládaly jako se státní občankou po dostatečně dlouhou dobu [náleze sp. zn. I. ÚS 385/07 ze dne 12. 8. 2009 (N 182/54 SbNU 267)]. Důvěra v existenci státoobčanského svazku v takovém případě nesmí být zklamána, byť by byla (ex post) důmyslně a po formální stránce bezvadně odůvodněna odkazy na konkrétní účinné pozitivní právní normy [viz náleze sp. zn. I. ÚS 385/07 ze dne 12. 8. 2009 (N 182/54 SbNU 267), bod 19]. K tomuto závěru Ústavní soud dospěl mimo jiné i na základě zohlednění nutnosti ochrany principu právní jistoty, jenž je zakotven v čl. 1 odst. 1 Ústavy a jehož nepominutelnými komponenty jsou nejen předvídatelnost práva, nýbrž i legitimní předvídatelnost postupu orgánů veřejné moci v souladu s právem a zákonem stanovenými požadavky a princip dobré víry jednotlivce ve správnost aktů veřejné moci a s ním spjatá ochrana dobré víry v nabytá práva konstituovaná akty veřejné moci [náleze sp. zn. I. ÚS 385/07 ze dne 12. 8. 2009 (N 182/54 SbNU 267); viz rovněž, mutatis mutandis, náleze sp. zn. II. ÚS 487/03 ze dne 11. 5. 2005 (N 103/37 SbNU 383)]. Nálezem sp. zn. I. ÚS 385/07 tak Ústavní soud de facto akceptoval tzv. funkcionální státní občanství, neboť nad rámec výslovného znění zákona dospěl k závěru o ochraně dobré víry jednotlivce v doklad prokazující nabytí státního občanství, byť i tento doklad byl vydán nezákonně či protiprávně“*, tak z toho podle zdejšího soudu nelze dovozovat, že by za situace, kdy o část území Československo na základě mezinárodní smlouvy přišlo a tehdy účinné právní předpisy stanovily podmínky, za kterých československé občanství osob, které měly domovskou příslušnost na tehdejší Podkarpatské Rusi, mohlo zůstat zachováno či o něj bylo možné později požádat, došlo ke svévolnému zbavení občanství otce žalobkyně, resp. ke znemožnění mu československého občanství znovu nabýt.
68. Pokud žalobkyně namítá, že z provedeného dokazování vyplynulo, že její otec nebyl v Československu po roce 1945 evidován jako cizinec a pokud by cizincem byl, nesplňoval by podmínky v té době účinného zákona o pobytu cizinců, tak jak vyplynulo z provedeného dokazování, dne 24.6.1948 bylo otcí žalobkyně cizineckým oddělením Ředitelství národní bezpečnosti v Brně vystaveno „Prozatímní potvrzení totožnosti“, dne 10.1.1949 pak byla platnost tohoto potvrzení prodloužena do 30.6.1949, a ani v době podání žádosti o povolení vystěhování do Izraele nebyl označován jako československý státní občan, nýbrž jako osoba bez státní příslušnosti.
69. Ani pokud jde o čl. 12 odst. 2 Ústavy, podle něhož nikdo nemůže být proti své vůli zbaven státního občanství, a který podle žalobkyně žalovaný nezohlednil, tak na uvedené pravidlo je třeba nahlížet prizmatem právní úpravy účinné v době po skončení druhé světové války na území Československa a okolností, za kterých byla přijata. Z tohoto důvodu proto nelze dovozovat, že by byl otec žalobkyně fakticky svého občanství zbaven postupem správních orgánů v nyní projednávané věci, při kterém došlo již pouze k deklaraci toho, že otec žalobkyně v době narození žalobkyně československým občanstvím nedisponoval, resp. že jej již předtím vlivem dějinných událostí pozbyl a neprojevil vůli jej znovu nabýt na základě tehdejší právní úpravy obsažené v ústavním zákonu č. 74/1946 Sb.

70. Podle zdejšího soudu tedy správní orgány nepochybily, pokud s ohledem na výše uvedené dovodily, že otec žalobkyně v době narození žalobkyně nebyl československým státním občanem, a k 1.1.1969 se nestal českým státním občanem; své závěry přitom správní orgány dostatečným a přesvědčivým způsobem odůvodnily.
71. Zdejší soud tedy neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

IV. Náklady řízení

72. O nákladech řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, a proto jí nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému účastníkovi, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 3. prosince 2020

Petr Šebek v.r.
předseda senátu